

Ehitusettevõtjate pöördumine valitsuse poole

Eesti Ehitusettevõtjate Liit soovib oma liikmete ja kogu Eesti ehitussektori nimel juhtida avaliku pöördumisega võimukandjate ja avalikkuse tähelepanu ehitussektoriga seotud võtmeküsimustele eriolukorras ning vajadusele tagada valdkonna jätkusuutlikkus pikemas perspektiivis.

Pöördume Teie poole

1. palvega hoida ehitussektorit töös, suurendades oluliselt ehitussektorisse suunatavaid riiklikke investeeringuid ja sektori säilimiseks vajalikke tugimeetmeid, et saaksime tööd jätkates riigieelarvesse ka edaspidi täiendavat maksutulu pakkuda,
2. kinnitusega, et järgime ehitusplatsidel COVID-19 viiruse leviku ennetamiseks kehtestatud nõudeid ja teeme oluliste tööandjatena ka edaspidi omalt poolt maksimumi, et töö saaks jätkuda võimalikult turvaliselt,
3. pakkumisega aidata riiki pandeemia leviku tõkestamiseks vajalikes tegevustes, mis eeldavad ehitusvaldkonna oskuseid ja teadmisi, ning valmisolekuga mõelda kaasa ehitussektori võimekust toetavate meetmete väljatöötamisel.

Paljudes majandusharudes on COVID-19 pandeemia mõjul töö otsa lõppenud või muutunud võimatuks ning ettevõtted on olnud sunnitud töötajaid koondama. Näeme ehitussektoris võimalust nii tänases eriolukorras kui sellele järgneval taastumisperioodil turgutada Eesti majandust ning tagada sissetulek ja kindlustunne suurele hulgale eestimaalastele. Sektori võimaliku seiskumise tagajärjed on väga laiaulatuslikud.

Ehitussektorisse suunatud investeeringutel on oluline mõju Eesti majandusele

Eesti Ehitusettevõtjate Liit esindab ehitusettevõtjaid, kes koondavad enda alla tuhandeid ehitussektoris töötavatest inimestest. Tööandjana oli ehitussektor 2019. aastal neljandaks suurim sektor, andes tööd 58 400 inimesele ehk 8,7% kõigist töötajatest Eestis. Laiemat mastaapi vaadates tagab ehitussektori toimimine töö ka mitmetele teistele valdkondadele nagu ehitusmaterjalide tootmine, hulgi- ja jaekaubandus, kinnisvara, logistika, jms. Läbi ehitustegevuse riigieelarvesse laekuv maksuraha on otseselt Eesti riigi teenistuses. 2019. aastal küündis see hinnanguliselt 0,8 miljardi euroni. Ehitusettevõtjatel on tänaseni valusalt meeles eelmine kriisiperiood, kui vahemikus 2008-2010 kukkusid ehitusmahud koguni 45%, mille tõttu kaotas töö üle 40% sektori töötajatest.

On oluline, et sektori ulatust arvestades kaalub riik juba eriolukorra tänases faasis selgeid pikaajalisi meetmeid, kuidas tagada sektori edasine toimimine. 2018. aastal moodustasid kohalike omavalitsuste ja riigi hanked 33-34% Eesti ehitusturu kogumahust. Ligikaudu samas proportsioonis korraldati riigihankeid ka 2019. aastal. Võrdlusena, et 2010. aastal moodustasid riigihanked rahalises väärtuses 74% kohalikust ehitusturust.

On ilmne, et eratellimuste maht langeb oluliselt või kaob sootuks vähemalt käesoleval ja järgmisel aastal kui mitte pikemaks ajaks. Täna on oluline, et riik võtaks negatiivse eelarve koostamisel arvesse kõik võimalused hoonete ja rajatiste vallas investeeringutega jätkamiseks nii käesoleval kui järgneval aastal ega piiraks sellekohaste plaanide elluviimist, vaid pigem kasvataks neid jõuliselt. Samal ajal on hädavajalik säilitada kaupade vaba liikumine ja kontrollitud tööjõu liikumine ning rahvusvaheliste tarneahelate toimimine, et eriolukorrast tulenevad piirangud ei põhjustaks ehitustegevuses ulatuslikke seisakuid. Eriolukorra esimesel kuul on nende tõrgete tõeline ulatus ja mõju veel ees, aga juba täna on ilmne, et see hakkab kindlasti lähiajal Eesti majanduse toimimisvõimekust oluliselt mõjutama.

Ehitusettevõtjad suudavad tagada turvalise töökeskkonna ehitusplatsil COVID-19 viirusega kaasnev on seadnud Eestimaa ettevõtted ja inimesed keerulisse olukorda. Tunnustame viiruse leviku ohjamiseks ja eriolukorra võimalikult kiireks ületamiseks kehtestatud piiranguid ning rõhutame, et oleme Eesti ühe suurima majandussektori esindajatena kehtestanud riiklikest suunistest lähtuvad kõrgendatud kohustuslikud ohutusnõuded ka ehitusplatsidel.

Ehitusplatsidel jälgitakse peatöövõtjate ja alltöövõtjate tihedas koostöös väga rangelt töötajate tervislikku seisundit, haigustunnustega inimesed platsile ei pääse. Töid on korraldatud ümber, võimaldamaks 2 + 2 reegli maksimaalset järgimist. Lähikontaktide vähendamiseks töötatakse vahetustega, töötajaid hajutatakse platsi piirides ja välditakse kõiki mittehädavajalikke kokkupuuteid. Rangetest hügieeni- ja tervisekaitsereeglist kinni pidamine on kohustuslik kõigile, teravdatud tähelepanu pööratakse seejuures töödele, mille iseloom eeldab teineteise läheduses töötamist.

Need on vaid mõned meetmed, mida on Eestimaa ehitusplatsidel viimase kolme nädala jooksul jõustatud, et töö saaks jätkuda ja kõikide ehitustel töötavate inimeste tervis oleks hoitud. Töö jätkamine on oluline ehitustöölise, aga ka ehitusega tihedalt seotud valdkondades hõivatute majandusliku turvatunde tagamiseks.

Eesti Ehitusettevõtjate Liit on valmis aktiivselt osalema meetmete ja rakenduslike sammude väljatöötamisel, mis aitaksid leevendada pandeemiaga kaasnenud negatiivseid tagajärgi ja turgutada ehitussektori tulevikku. Samuti pakume riigile oma igakülgset abi olukordades, kus eriolukorrast tulenev ja pandeemia leviku ohjamine nõuab ehitusliku oskusteabe rakendamist.

Eesti Ehitusettevõtjate Liit on vabatahtlikult ühinenud ehitusettevõtjaid ühendav mittetulundusorganisatsioon. Eesti Ehitusettevõtjate Liit on asutatud 1991. aastal. Liidu liikmeks olevad ehitusettevõtjad koos tütarettevõtetega, keskmiselt 100 ettevõtet, annavad oma ehitustegevusega ligikaudu poole kogu Eestis omajõududega teostatud ehituskäibest. Liidu eesmärgiks on kooskõlastada ja koordineerida oma liikmete tegevust ehitustegevuse majanduspoliitilistes küsimustes ja suhetes töövõtjatega ning nende organisatsioonidega. EEEL on Euroopa ehitusfirmasid ühendava Katuseorganisatsiooni FIEC liige.

Eesti Ehitusettevõtjate Liidu nimel alla kirjutanud:

EEEL juhatuse liikmed:

Kaupo Kolsar / Astlanda OÜ juhatuse esimees

Raivo Rand / AS Rand&Tuulberg Grupp juhataja

Tiit Kuuli / Oma Ehitaja AS nõukogu esimees

Gerd Müller / Nordecon AS juhatuse esimees

Sven Pertens / TREV-2 Grupp AS juhatuse esimees

Kristjan Mitt / Mitt & Perlebach OÜ juhatuse esimees

Villu Põldmäe / CLIK AS nõukogu esimees

Jaanus Mesak / Messiehitus OÜ juhatuse esimees

Kaido Somelar / Ehitustrust AS juhatuse esimees

Margus Keerutaja / Sovek AS juhatuse esimees

Ilmar Link / TPJ Inseneribüroo OÜ juhatuse esimees

Keit Paal

EEEL töörühmade liikmed:

Ivo Volkov / Merko Ehitus Eesti AS juhatuse esimees

Arsi Kook / AS Restor juhatuse esimees

Andres Salusaar / Embach Ehitus OÜ juhatuse esimees